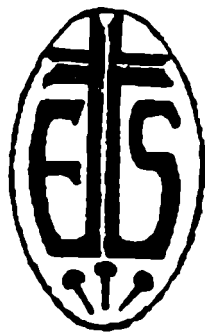


**AUGUSTIN
AUFFRAY:**

JEŽÍŠ KRISTUS VE MNĚ



V PŘEROVĚ 1947

NIHIL OBSTAT.

Censor ex officio: Dr. B. Vašek.

Nr. 8950

IMPRIMATUR.

Olomucii, die 29. Maii 1947.

Dr. Stanislaus Zela, vicarius capitularis

ÚVOD.

Každé období církevních dějin má své zvláštní rysy. Století XX. je stoletím katolické akce, organisovaného apoštolátu laiků, kteří si vytkli za úkol spolupracovat s apoštolátem kněžským a získávat Kristu odcizené masy.

Katolická akce je dílem Ducha Svatého a nadšení čerpá z nauky o tajemném těle Kristově. Tedy žádné samozvanství, ale nová ratolest na věčně plodném kmeni Církve Boží.

Katolická akce se organisuje také u nás. A chceme stavět na skále. - Proto také vychází tato knížka. Má tě poučit o velikém tajemství tvého křesťanského nitra, má ti otevřít oči, abys viděl skutečnosti, kolem kterých jsi dosud chodil se zavřenýma očima, má ti odhalit tvou velikost.

Jen tak budeš moci pracovat, stavět.

Pravda, o které se dočteš, je hluboká a není možno o hlubokých pravdách mluvit lehce. Ale autor se snažil podat látku tak, abys rozuměl i ty, patnáctiletý hochu, i ty, patnáctiletá dívko.

Sedni tedy a čti. A rozjmej. Nechej se unést ideálem království - staň se jeho průkopníkem. Zaposlouchej se do života, který proudí tvou duší a kterého sis snad nebyl ani vědom.

Dítě Boží, čti, rozhodni se a jednej. Buď nositelem katolické akce! Ať tě provází požehnání nejsvětější Trojice.

P. OLDŘICH MED,
duchovní rádce Katolické akce mládeže.

Modlitba apoštolských pracovníků.

Věčné Slovo, jednorozený Synu Boží, nauč nás pravé velkomyslnosti! Nauč nás tobě sloužiti, jak toho právem zasluhuješ: abychom dávali a nepočítali, abychom bojovali a nedbalí ran, abychom pracovali a netoužili po odpočinku, abychom se obětovali a nehledali jiné odměny než vědomí, že jsme vyhověli tvé svaté vůli. Amen.

Za národ a jeho apoštolské pracovníky.

Nejdobrotivější Pane Ježíši, pro tvé bolestné utrpení tě snažně prosím, rač požehnati ušlechtilým snahám všech, kdo pracují o záchraně našeho národa a snaží se z otroctví hříchu povznésti ty, kdo svůj zrak odvrátili od tebe, nejvyššího dobra, a byvše svedeni zlým příkladem nevěrců a špatných katolíků, vrhají se do jisté záhuby. Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi a nad našimi zbloudilými bratry! Pane, zůstaň s námi, neb se připozdívá, a zachovej nás, neboť hyneme!

Nejsvětější Trojice, ty přebýváš svou milostí v mé duši, klaním se tobě.

Nejsvětější Trojice, ty přebýváš svou milostí v mé duši, dej, ať tě víc a více miluji!

Nejsvětější Trojice, ty přebýváš svou milostí v mé duši, posvěcuj mě víc a více!

Zůstaň se mnou, Pane, a buď mou pravou radostí! (300 dní odp.)

Duchu Svatý, sladký Hosti mé duše, zůstávej se mnou a dej, abych zůstával stále s tebou! (300 dní odp.)

Maria, dej, abych žil v Bohu, s Bohem a pro Boha! (300 dní odp.)

CENA Kčs 15.—

JEŽÍŠ KRISTUS VE MNĚ.

A. AUFFRAY, SALESIÁN:

JEŽÍŠ KRISTUS VE MNĚ

*„Kolik duši užasne, až kdysi poznají všechny
vnitřní poklady, které nevědomky měly v sobě!“*

Msgr. d' Hulst.

V PŘEROVĚ 1947

CHÁPEME TO ?

Jsme u počátku veřejného života Ježíše Krista v Jerusalemě. Jeden člen židovské velerady, učitel zákona, slyšel mluvit o Ježíši z Nazareta, o jeho smělém učení, o jeho prvních zázracích. Stačilo, aby Ježíš šel mimo, aby pronesl několik slov, a již byli nemocní uzdravováni a srdce změněna.

Kdo je to? Je to posel Boží? O tom se poctivý Nikodem chtěl přesvědčit, aby nabyl vnitřního klidu. A tak jednoho pozdního večera za tmy přichází a podle východního zvyku pozdravuje s poklonou toho, kterého přišel vyslýchat:

„Mistře, víme, že jsi od Boha vyšel jako učitel, neboť nikdo nemůže činit těch zázraků, které ty činíš, není-li Bůh s ním.“ Jan 3, 2.

A Ježíš odpověděl, nikoli na poklonu, nýbrž na životní otázku, která byla vlastním účelem návštěvy Nikodemovy:

„Vpravdě, vpravdě pravím tobě: Nenarodí-li se kdo znova, nemůže viděti království Božího.“ Jan 3, 3.

Při těch tajemných slovech Nikodem asi nějak projevili úžas, neboť Ježíš pravil dále:

„Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se znova naroditi.“ Jan 3, 7.

„Kterak se to může státi?“ tázal se host.

Ježíš mu soustrastně pošeptal: *„Ty jsi učitelem v lidu izraelském, a to nevíš?“* Jan 3, 10.

Minulo několik týdnů. Přenesme se v myšlenkách

již ne do Jerusalema, nýbrž na sever do provincie-samařské.

Jsme u roubení studny, ke které před staletími přicházívala stáda patriarchy Jakoba hasit žízeň.

Je poledne; rovina je rozpálená. Mistr, unavený cestou, osaměl. Apoštolové odešli do blízkého města, aby nakoupili pokrmů. Přichází Samaritánka se džbánem na hlavě a s konví v ruce. Pohlédne na cizince, poznává Žida a dál se o něho nestará. Ale on si jí všímá.

„Ženo, dej mi píti.“ Jan 4, 7.

Neslýcháno! Žid nemluvíval se Samaritánem, úhlavním nepřítelem národa. A na Východě muž mluví s ženou, jen když dává rozkaz.

A tak ta žena z lidu zvolala upřímně: *„Kterak ty, jsa Žid, žádáš ode mne píti, ježto já jsem žena samaritánská?“*

Ježíš odpovídá: *„Kdybys znala dar Boží a kdo je ten, jenž ti praví: Dej mi píti, ty bys ho poprosila, a dal by ti vody živé.“*

A žena s úsměškem: *„Pane, ani nemáš, čím bys navážil, a studna je hluboká; odkud tedy máš vodu živou?“*

„Každý, kdo pije z vody této,“ odpovídá Ježíš vážně a přesvědčivě, *„žízniti bude opět; kdo však se napije z vody, kterou já mu dám, nebude žíznit na věky; nýbrž voda, kterou já mu dám, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“*

I poprosila žena: *„Pane, dej mi té vody, abych již nežíznila.“*

Výjev právě tak záhadný jako předešlý.

Nejprve Kristus řekl: *„Abyste vešli do království*

Božího, musíte se znova narodit.“ Co tím chtěl říci?

A nyní tvrdí, že nějakou tajemnou vodou uhasí žízeň po štěstí, žízeň, která trýzní člověka. Jaký význam má to zaslíbení.

K těmto dvěma výjevům přidejme dva výroky Pána Ježíše.

Jednoho dne v přítomnosti apoštolů a učedníků - bylo jich velmi mnoho - ukončil podivuhodnou chvalořeč svého předchůdce těmito slovy: „*Vpravdě pravím vám, nepovstal mezi narozenými z ženy větší nad Jana Křtitele, avšak i nejmenší v království nebeském větší jest než on.*“ Mt. 11, 11.

Jindy, když jeho řeč uchvátila snad víc než obyčejně, kterási žena nemohla zadržet podiv, a zvolala jakoby jménem zástupu: „*Blahoslavený život, který tebe nosil, a prsy, kterých jsi požíval.*“ Lk. 11, 27.

Ježíš ji opravil: „*Ovšem blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho.*“ Lk. 11, 28.

Jak tajemná jsou ta slova! Nejmenší Kristův učedník je větší než největší mezi narozenými z ženy. Plniti všecky příkazy Kristovy je záslušnější než býti matkou Boží.

Kdo nám to vysvětlí? Nemá ta velikost a ta záslušnost jakousi vnitřní souvislost se znovuzrozením, na které se táže Nikodem, a se zdrojem živé vody, slíbeným Samaritánce, jako účinek s příčinou?

Snad nám svítne Hledejme.

DVA V JEDNOM.

Jednou pronesl Pán Ježíš úžasná slova: „Miluje-li kdo mě, slovo mé zachovávatí bude, a Otec můj bude ho milovati, i přijdeme k němu a příbytek u něho si učiníme . . .“ Jan 14, 23.

Otec a Syn v nás, naši trvalí hosté . . . A také Duch Svatý; neboť Ježíš několik hodin před smrtí k tomu dodal:

„Milujete-li mě, přikázání má zachovávejte. A já budu prositi Otce, a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky, Ducha pravdy.“ Jan 14, 15—17.

Je tedy ve mně někdo druhý, jen když souhlasím, když jej přijímám a když plním jeho vůli. A tento druhý je trojjediný Bůh; nikdo víc a nikdo méně.

Aby nám Pán Ježíš tuto důvěrnost vysvětlil, použil přirovnání. Jiného přirovnání použil jeho planoucí apoštol Pavel po svém vytržení do třetího nebe, kde poznal v Bohu základní pravdy. Tím dvojitým přirovnáním se tajemství objasní.

Když Pán Ježíš ustanovil velebnou svátost, vyšel z večeřadla a ubíral se do zahrady Getsemanské, kde smrtelnou úzkostí začalo jeho utrpení. Sestupoval tam z města po svahu sionském, porostlém vinicemi. Tam bylo třeba překročit potok Cedron, než se vešlo do Olivové zahrady.

Za ním kráčela hrstka apoštolů. Šli mlčky a jakoby stísnění předtuchou tajemné tragedie. Ale Ježíš se na jednu ve vinohradě zastavuje. Ukazuje na révu, jejíž ratolesti v jarním vánku jiskří třpytem nesčetných zářivých pupenů, a praví:

„Já jsem pravý vinný kmen a Otec můj je vinař. Každou ratolest ve mně, která nenese ovoce, odejme, a každou, která nese ovoce, očistí, aby nesla více ovoce . . . Já jsem vinný kmen, vy (jste) ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůžete činiti nic.“ Jan 15, 1—5.

Podobenství je zřetelné a vyjadřuje dvě věci: předně že křesťan se stává jedno se svým Mistrem, poněvadž je s ním spojen tak těsně jako větev s vinným kmenem; dále že božský život, milost - jako míza, která proudí kmenem až do nejmenších ratolestí, - zavlažuje zvnitřku křesťanskou duši a působí, že přináší mnoho a záslužného ovoce.

Přirovnání sv. Pavla je ještě výraznější. Kristus a Církev, Kristus a souhrn všech křesťanů všech staletí a zemí jsou jedním tělem: On hlava, my všichni, žijící v jeho milosti, údové.

Přirovnání o vinném kmeni již dobře vysvětlovalo splynutí pokřtěné duše s jejím Pánem a Mistrem, ale nad přirovnání Krista k hlavě a nás k údům křesťanská mysl nedovedla najít nic výraznějšího, aby vyjádřila tajemství našeho přivtělení ke Kristu.

Uvádíme slova velkého apoštola: „Jako totiž tělo jest jedno, a přece mnoho údů má, všechny pak údy těla, ač jich mnoho jest, (jen) jedním tělem jsou, tak i Kristus. Neboť v jednom duchu my všichni byli jsme pokřtěni v jedno tělo Jest však mnoho údů, ale jedno tělo . . . Vy však jste tělem Kristovým a údy (jeho) podle údělu.“ I, Kor. 12, 12—13, 20, 27.

„Jako totiž v jednom těle máme mnoho údů, ale všichni údové nemají téhož úkonu, tak i my (počtem) mnozí jsme jedním tělem v Kristu.“ Řím. 12, 4—5.

„A on jest hlavou těla, (to jest) Církve; (neboť) on jest počátek, prvorozenec z mrtvých (vstalých), aby ve všem on měl přednost.“ Kolos 1, 18.

Je-li tomu tedy opravdu tak, jsem-li s ním tak spojen, bydlí-li on ve mně a já jsem naštěpen na něho, prostupuje-li jeho život můj život tak jako míza révu a jako krev lidské tělo, jsem-li jedno s ním tak jako hlava s údy v harmonické jednotě lidského těla, je-li on důvěrnější se mnou než já s sebou samým, tak se v těch tajemných výjevech a záhadných tvrzeních Evangelia všechno objasňuje.

Pak již chápu znovuzrození, o kterém Ježíš mluvil s Nikodemem, vysvětluji si nadpřirozený život, naštěpený na můj život přirozený, chápu tajemný stav, kde ten druhý (trojjediný Bůh) prodlévá ve mně.

Z vody, slíbené Samaritánce, vidím tryskat nevyčerpatelný zdroj, který s Boží přítomností hasí veškerou žízeň po štěstí časném i věčném.

Chápu nyní velikost i posledního z křesťanů, toho nového stvoření, vyvýšeného nade všechny, poněvadž nosí v sobě Boha. Tuším opojení té duše v stálém styku s nejsvětější Trojicí.

Otec Origenův, světec a mučedník, měl pravdu, když poklekl před svým pokřtěným klidně spícím synáčkem a zbožně jej políbil jako živý svatostánek božství.

Přemýšleje o těch vznešených věcech, zvolal Louis Veillot: „My křesťané nejsme věru malí!“

JÁ A ON SPLÝVÁME V JEDNOTU.

Splynutí toho dvojího života, té dvojí přítomnosti, mého bídného kratičkého života a nekonečného, věčného života Kristova, přechází až v ztotožnění.

Tato nauka je potvrzena mnohými místy Nového zákona. Přečtěme si dvě místa nejdramatičtější.

Vmysleme se do prvních dnů Církve, která ještě nepřekročila hranice Palestiny a Syrie.

Do Damašku jede slavný izraelita Šavel. Má v tom syrském městě podněcovat nenávisť proti bezectným židům, kteří zradili náboženství otců a přijali nauku Kristovu.

Šavel si myslí: „Jakmile sestoupím s koně, vpadnu mezi ně a postavím je před rozhodnutí: Buď se vrátíte mezi syny Abrahamovy, nebo budete v poutech odvedeni do Jerusalema.“

Ale neviditelná moc jej najednou sráží s koně a Šavel slyší hlas: „Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ?“ „Kdo jsi Pane?“ táže se na zemi ležící muž. „Jsem Ježíš, jehož ty pronásleduješ.“ Sk. ap. 9, 4.

Toho se nenadál. Tak málo věřil v ukřížovaného Proroka, od jehož kultu chtěl odvrátit své bratry v Izraeli. Nechápal ještě tu pravdu, kterou později tak hor-

livě hlásal, že Ježíš žije v křesťanech, kteří jsou s ním jedno; nevěděl, že oni jsou on.

Překročme v duchu staletí, která ještě bude trvat tento svět. Nastává osudná chvíle, kdy se čas má oddělit od věčnosti. Nad vzkříšeným světem v stínu svého vykupitelského kříže zasedá svrchovaný Soudce. Jeho rozsudek rozhodne o konečném místě pobytu vyvolených a zavržených. Evangelium nám jej vyjevuje:

Tehdy král řekne těm, kteří mu budou po pravici: „Pojďte, požehnaní Otce mého, a vládněte královstvím, připraveným vám od stvoření světa; neboť lačněl jsem, a dali jste mi jísti; žíznil jsem, a dali jste mi píti; počestným jsem byl, a přijali jste mě; nahý jsem byl, a přioděli jste mě; nemocen jsem byl, a navštívili jste mě; v žaláři jsem byl, a přišli jste ke mně.“ Mt. 25, 34—36.

Při těch slovech se vyvolení podívají zkoumavě na Krista a potom pohlédnou na sebe a zase uprou zrak na Krista a řeknou:

„Ale, Pane, kdy jsme to učinili tobě?“

A Soudce odpoví: „Pokud jste to učinili nejmenšímu, nejbídnějšímu ze svých bratří, učinili jste to - rozumějte dobře - mně samému: mně nevědomky.“

Je to tedy jasné. Nelze ani říci, že Kristus je za chudáky, kterým jsme posloužili. Ne! On je v každém z nich, je ztotožněn s nimi. Oni jsou on.

Tato nauka má nekonečně mnoho praktických důsledků.

Zatím zůstaneme pevně u té skutečnosti, která nás uchvacuje: Kristus nejen žije ve mně, ale jest i na našich ulicích; chodí v milionech jednotlivců jak po městských ulicích, tak po venkovských chodnících.

DUŠE NAŠÍ DUŠE.

Můžeme proniknouti tajemství a pochopiti podstatu toho působení milosti posvěcující, té přítomnosti Boží v nás, toho tajemného štípení, toho proudění božského života v nás, toho spojení údů a hlavy v tajemném těle?

Co je podstatou toho spojení?

Závislost na Tvůrci a Zachovateli našeho bytí?
Ne, ne . . .

Pouhé umístění, které činí ze všech údů organismu jedno tělo? . . . Ne: víc!

Láska a přátelství, které z dvou srdcí činí jedno srdce? Ne: ještě více!

Podobnost, jako když se říká o synu, že je celý otec? Něco z toho, ale ještě více!

Duchovní spojení dvou bytostí, které myslí, cítí a chtějí totéž? Již se tomu blížíme, ale ještě více než to!

Co je to tedy? Nedovedu to říci, mohu jen žvatlat . .

Sám Bossuet, ač byl takový genius, vyznal, že se cítí neschopen vyjádřiti to tajemství:

„Kdo nám odhalí stav duše, z které Otec a Syn činí svou svatyni? Kdo nám popíše tu důvěrnost?“

Ani se nepokoušejme objasnit to tajemství chladnými definicemi filosofů, kteří je nazývají nahodilou vlastností, srostlou s podstatou naší duše.

Raději uznejme, že v tom novém nadpřirozeném životě, v tom vyšším stavu našeho bytí má milost v naší duši touž funkci jako duše v těle. Oživuje ji, jak praví sv. Augustin: „*Životem tvého těla je tvá duše; životem tvé duše je tvůj Bůh.*“

Abychom přece nějak to tajemství vysvětlili, použijme přirovnání: Plamen zahřívá železo zvenčí, pak je proniká, rozžhavuje, spojuje se s ním a splyne s ním v jedno. V tom stavu není kovová tyč již tím, čím byla; je proměněna. Přijala vlastnosti ohně. Pálí a osvětluje jako oheň, který ji proniká.

Nebo řekněme s Bossuetem: Kdybychom mohli vidět duši, v které Bůh vládne svou milostí, myslili bychom, že vidíme samého Boha, tak jako vidíme slunce v křišťálu, v kterém se odráží s veškerým svým žářem.

Ale když jsme toto vše pověděli, musíme vyznat svou nemohoucnost objasnit to tajemství lásky, ten div obcování dvou bytostí.

Můžeme jen tiše říci, že nic se nevyrovná pokladům toho vznešeného obcování. Zdá se, že celé Evangelium, všechna ustanovení, která řídí život křesťanský - modlitba, liturgie, svátosti - celá budova křesťanství, všechno je tu jen pro to.

K té tajemné skutečnosti se sbíhají křesťanské pravdy, svátosti, ustavičná činnost Církve. Křesťanské pravdy ji zvěstují, svátosti ji rodí, posilují a rozmnožují, ustavičná činnost Církve uspokojuje každo-

denní potřebu. Ustavičnou starostí naší Matky Církve je, pomáhat křesťanu, aby žil v stavu milosti.

Uvažujme o těchto významných skutečnostech.

Toto spojení, důvěrnější než kterákoli jiná láska, přivádí člověka k jeho prvotnímu určení: Otec jej totiž stvořil k svému obrazu. Vrací mu původní krásu, odlesk to božského Rozumu, *a z lidského srdce činí svatyni, kde Otec dále plodí Syna a oba vydechují Ducha Svatého. Všechno jako v nebi:*

Ale s tímto dvojitým rozdílem: Člověk v stavu duchovní povznesenosti *zůstává smrtelný*, je dále *podroben hříšné žádostivosti*, hnutím nízkých pudů, které brojí proti rozumu.

A z toho hlediska není stav vykoupeného člověka *týž jako stav našich prarodičů.*

Ale jinak je vyšší, neboť bohatství nového člověka je veliké. *Má v sobě božskou osobu Kristovu, milost jeho učení, příkladu, vykupitelského díla, oběti mše sv., posvěcující činnosti v Církvi.*

Tyto poklady, ale především Boží přítomnost v nás, nás svou vznešeností a hloubkou přivádí do vytržení.

Proč tedy naše duše, rozptylovaná a vábená tisícerými věcmi, dbá tak málo tohoto Hosta?

Nosíme u sebe škapuliře, medailky, ostatky svatých a správně se domníváme, že máme poklady. V sobě však nosíme živého Boha, svrchovanou sku-

tečnost, a na to nemyslíme. Nevyšli bychom z domu bez růžence, a zapomínáme na Svatého svatých, jehož nosíme v sobě.

Jsme opravdu Christofoři, nositelé Boha v pravém slova smyslu. Vskutku třeba zvolat s velkým svatým papežem Lvem: „Křesťane, uznej svou velikost!“

POCIŤUJEME TEN BOŽSKÝ ŽIVOT?

Cítíme tu přítomnost Boží v sobě, ten nadpřirozený život, který oživuje naši duši, ten vztah Syna k Otci, blízkost toho druhého?

Napřed si odpovězme na otázku: Jsme si vědomi působení Božího, které nám zachovává život v každém okamžiku? Jsme si vědomi dokonce svého vlastního života, veškerého svého života? Jistěže ne. Obojí věc prostě vyvozujeme z jejích účinků, a to stačí.

A právě tak bychom mohli toužit, aby nám nejvyšší Trojice dávala pociťovat svou přítomnost. Ale je tomu tak?

Tážeme-li se na to některého bohoslovce, pravděpodobně nám odpoví: „Ne.“ Ale jistě by nám tak neodpověděl každý. Jeden z nich, a nikoli poslední, mohl napsat: „*Bůh dává některé duši něco jako nový smysl, vědomí jejího života v Bohu a života Božího v ní.*“

Otážete-li se však duší, zasvěcených do toho tajemství, duší, které je prožívají denně každou hodinu,

odpovědí vám bez váhání: „Ano, cítíme tu Boží přítomnost!“

Povšimněme si slov některých takových duší.

Podle sv. Augustina mluví Bůh k duši: „Co je ti blíž než tvé vlastní srdce? Nuže, kdo mě hledá, nalézá mě zvláště tam. A potkáš-li mě přece venku, tak jenom abych tě uvedl k sobě zpět do tvého nitra.“

Paskal zakusil tu božskou přítomnost a napsal:

„... Křesťanský Bůh je Bůh lásky a útěchy; naplňuje duše i srdce těch, jimiž vládne; dává jim uvnitř pociťovat jejich bídu a své nekonečné milosrdenství, a spojuje se s nimi.“

Ohlasem těch myšlenek jsou slova sv. Terezie z Avily: „... Tehdy se líbí našemu dobrotivému Bohu, aby spadly šupiny s očí naší duše, aby mohla vidět milost, kterou ji Bůh obohacuje, a přitom ji (mimořádně) poněkud i chápat. Když duše byla uvedena do tohoto příbytku, tři osoby nejsvětější Trojice se dávají poznat jistou představou pravdy a ohněm, který vniká přímo do duše. Tři božské osoby se představují rozdílně a duše podivuhodným způsobem poznává s naprostou jistotou, že všechny tři mají jednu a touž podstatu, jednu a touž moc, jednu a touž vědomost, že jsou jen jeden Bůh. To, co my poznáváme vírou, duše vystihuje patřením. A přece nevidí nic očima tělesnými ani duševními, neboť to není vidění obrazivosti.“

S velkou Terezií z Avily souhlasí její duchovní dcera Terezie z Lisieux: „Nechápu dobře, oč víc budu

mít v nebi, než mám již nyní. Budu ovšem vidět Pána Boha, ale zcela spojena s ním jsem již zde na zemi.“

Polní kurát P. Vilém Doyle, který za první světové války padl u Yprů, tvrdil:

„Jsem přesvědčen, že Pán Bůh přebývá blízko mne. Pamatuji, že jsem mu řekl: „Napln mě srdce svou láskou!“ A Pán Ježíš jako by vzal své Srdce a do mého srdce přeléval svou lásku!“

Týž pocit božské přítomnosti oživoval velkou kajícnici Evu Lavallierovou:

„Nejsvětější Trojice, tys ve mně! Ty a já jsme jedno. Jaké tajemství! Nebýt nic, neexistovat, a přece mít v sobě Všechno!“

Někdo však řekne: „Ti bohoslovci mluví o novém smyslu a velká španělská světice o mimořádném způsobu. Tedy jen lidé vyvolení, vzácné výjimky, opravdu prožívají to spojení.“

Kdo o tom může pochybovat? Ale kdo by se zároveň odvážil tvrdit, že Bůh nebes a země vybírá své vyvolené z velkých tohoto světa, z moudrých a učenných? Nikoli, naopak: Snižuje se jako vždy a volí si je z malých a pokorných srdcí. Snad nikdo z vrstevníků faráře arského a Bernardetty Soubirousové nebyl rozumově méně nadán; a přece

Kolik kněží, důvěrníků duší, by nám mohlo říci, že nepatrný dělník, chudobná matka rodiny, milosrdná sestra, chudák stísněný starostí a nouzí — žijí v stálé přítomnosti Boží a často se při svém jednání cítí povzbuzováni božským dotekem.

Na světě je více skrytých světců a světic, než si myslíme. Jeden velký spisovatel píše tak křesťansky správně: „Je nesčetné množství svatých, většinou neznámých, kromě těch, jejichž úkolem jest osvěcovat svět.“ A můžeme si být jisti, že ti nesčetní neznámí světcové vnímají tu posvátnou přítomnost vznešeného Hosta.

Světáci se tomu všemu smějí a považují je za snílky a blouznivce, kteří si namyslili, že nežijí sami.

Ale domněnky neproměňují srdce, netrvalí po celý život. Neplodí divy odříkání a oběti, které jsou každodenním chlebem těch pokorných duší. Z domněnek se nestaví ani tak pevná budova ani na tak pevné skále. Podle ovoce se pozná strom, jak praví Evangelium. A to ovoce je božské tak jako tajemný život, kterým se tito chudí duchem v hloubi své bytosti cítí posilováni.“

Ostatně máme prostý, třebaže hrdinný prostředek, kterým lze vyzkoušet pravdivost té věci:

Postavte trvalou hráz mezi hříchem a svou duší

Vypleňte ze srdce zakořeněné sobectví . . .

Ovládejte den ze dne vášně, které vás chtějí strhovat . . .

Žijte pro druhé a konejte svědomitě denní povinnost . . .

Především si osvojte duši dítěte, malého dítěte . . .

Dítě nic nemá ani nemůže nic dělat. Cítí svou chudobu a svou nemohoucnost a přijímá ji, neboť ví, že s otcem může všechno. Proto se k němu utíká při

každé příležitosti, v nebezpečí, i když se dopustí chyby.

Osvojte si dětskou duši, která se těší z toho, že je tvorem Božím. Miluje poslední místo na hostině nebo se bije v hříšná prsa za sloupem u chrámových dveří, ale zároveň bez váhání hledá v nebezpečí útočiště v náručí svého Mistra, jemuž se zcela oddává. Osvojte si duši dítěte, a pravděpodobně i vám se dostane tohoto poznání. Pán Ježíš bude i za vás dojemně mluvit k Bohu:

„Velebím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a opatrnými, a zjevil jsi je nedospělým; ano, Otče, že se ti tak zalíbilo!“ Lk 10, 21.

ČLOVĚK MÁ ÚČAST V BOŽSKÉ PŘIROZENOSTI.

Ale proudí-li ve mně život Boží, máme-li všichni my pokřtění, jak praví první papež neomylný sv. Petr, podíl v božské přirozenosti, jsem členem rodiny Boží.

O tom není pochyby.

Ale jakým právem? Nemenším právem než právem synovským. Následující slova určují jasně tento vztah:

„(Vždyť) všichni ti, kteří se dávají vésti Duchem Božím, jsou synové Boží.“ Řím 8, 14.

„Každý, kdo věří, že Ježíš je mesiáš, z Boha se zrodil.“ I. Jan 5, 1.

„Vizte, jakou lásku Otec nám prokázal: Dítěmi Božími slujeme; a (také) jimi jsme.“ I. Jan 3, 1.

„Kdokoli však ho přijali, dal jim moc státi se dítěmi



Božtmi, těm (totiž), kteří věří ve jméno jeho.“ Jan 1, 12.

Řeknete mi: „To jsou jen přirovnání, z kterých máme vyrozumět, že Bůh nás miluje. Nic více. Jak často nazýváme dítětem toho, kdo není naším pravým dítětem!“

Nikoli, tak tomu není. Mezi námi a Bohem je pravé otcovství a synovství, poněvadž i pravé zrození. Z křtitelnice vychází nový tvor, nový člověk. Pán Ježíš pravil k Nikodemovi: „Abyste vešli do království, musíte se znova narodit;“ a zde jde o to zrození.

Tento syn je bytost nová, pravý syn, i když přijatý.

Namítáte: „Ale přijatý syn není syn. Od přijatých rodičů nemá nic: ani kapka jejich krve neproudí v jeho žilách. To je prostá smyšlenka! Je za syna toliko považován...“

Nikoli, u nás je tomu docela jinak. My máme život od Otce. Proudí v nás jeho život. Hledí na nás jako na mladší bratry svého prvorozence Ježíše. Praví nám to sv. Pavel: „*Kristus je prvorozený mezi mnoha bratry.*“ Řím. 8, 29.

Ano, Ježíš je náš bratr, neboť je z téže krve, z krve, která proudí v žilách lidstva. A my jsme jeho bratří, neboť svým umučením a svou smrtí nám zasloužil účast v božském životě. Sv. Augustin, velký církevní učitel na Západě, řekl o tom ještě více, neboť se odvážil prohlásit, „že Bůh se stal člověkem, aby člověk se stal bohem.“

Při prefaci ve mši sv. na slavnost Nanebevstoupení Páně se kněz modlí tato slova: „Po vzkříšení svém

Kristus zřejmě se učedníkům ukázal a před jejich zraky se vznesl do nebe, *aby nás účastnými učinil svého božství.*“ Schaller.

To je pravá lázeň božského života. Kdo ještě se odváží mluvit o smyšlence a říci, že od Otce nemáme nic než jméno a jeho lásku k nám?

A jsme-li pravými syny Božími, pravými bratry Ježíšovými, máme nárok na jeho dědictví. O tom nelze pochybovat. „*Jsme-li však dítkami, (jsme) i dědici; dědici Božími a spoludědici Kristovými, ačli spolu s ním trpíme, abychom s ním i oslaveni byli.*“ Řím. 8, 17. To vše spolu souvisí.

Jaká to velikost, jaké šlechtictví! Na světě se lidé chlubívají rodem, hodností, úřadem: kníže A, prezident B, rada C! Všechno prázdné nicotky, na kterých se popásá lidská marnivost.

My křesťané máme nejvznešenější skutečnost, nejvyšší šlechtictví, hodnost ze všech nejpřednější: jsme synové Boží, bratří Kristovi!

Dobře to pochopil otec rodiny, který, maje vyplnit dotazník před přijetím své dcery do vzdělávacího ústavu, zarazil se rozpačitě u podivné rubriky: šlechtický titul. Ale pak hrdě a prostě napsal: Křesťan. Tento titul překonává všechny ostatní. Šlechtictví nad šlechtictví.

Proč však tolik křesťanů neví nic o tom tajemství? Proč jiní, kteří je znají, nechávají je bez povšimnutí? Proč ti, kteří jsou povoláni, aby je hlásali světu, je zanedbávají?

Proč tak často chtějí vychovávat duše zvenčí, místo aby mířili přímo k centru naší víry, ke zbožštění křesťana přítomností nejsvětější Trojice v něm?

O B R A Z K R I S T Ů V.

Jak krásná je nauka, že celá naše křesťanská bytost má účast v božství!

Ale to je víc než nauka, je to život; právě náboženství jest opak toho, co konají mnozí křesťané. Ti považují náboženství za sbírku článků, kterým mají věřit, povinností, které mají plnit, a obřadů, které mají zachovávat. To ještě z nich nedělá křesťany. Křesťany jsou teprve, žijí-li s Bohem a nechávají-li se proměňovat v něho.

Naše přivtělení ke Kristu ukládá v nás bohatství všech bohatství. Musíme z něho těžit. Musíme se státi skutečně tím, čím jsme. Tato přítomnost Boží v nás není jen spojovací; jest a musí být oživující.

Pán Ježíš pravil: „*Já jsem přišel, aby měli život a měli hojnost.*“ Jan 10, 10.

A tento život je především božský život, který nás povznáší k Otci, ale jest i tajemnou silou, která by nás chtěla zvnitřku proměnit.

A jak? V samého Krista!

V Písmě svatém je to řečeno jasně. Sv. Pavel nepřestává opakovat, že musíme:

„*utvářeti Krista v sobě*“ Gal. 4, 19;

„obléci se v Pána Ježíše Krista“ Řím. 13, 14;

„povždy nositi mrtvení Ježíše na svém těle“ II. Kor. 4, 10.

Hle, cíl toho úsilí: vytvořit obraz Kristův.

Christianus alter Christus. Křesťan druhý Kristus, protože je jeho bratrem skrze milost a protože všemi ctnostmi se mu chce podobat, jak se podobá kapka kapce.

Ta úloha ohromuje, ten ideál leká! Ale jeho dosažení je každému možné; snaha oň nezná únavy.

O to se mohou snažit i šestileté děti i devadesátiletí starci. O to může pracovat prodavač novin i velkoprůmyslník; posluhovačka i slavná herečka; domácí švadlena i děvčátko, které večer u nohou matčiny páře, co matka ušila; bankéř i hadrář; černoch v nitru Afriky i malý Anamita; lidé včerejší, dnešní i zítřejší. Všichni jsou Kristus, všichni mají povinnost přispívat, aby rostl: stvoly, listy, květy, plody až do vrcholu jejich duše.

To není žert!

Kristus nečeká od jejich každodenní horlivosti padělek ani karikaturu, nýbrž pravou podobu. Mají vytvořit Krista takového, jaký jest. „Proměňte se v jeho obraz,“ praví sv. Pavel.

Máme vytvořit Krista s jeho věčnými myšlenkami, které poznáváme vírou, s jeho smýšlením, které se nám odhaluje, když čteme Evangelium, když odpočíváme na jeho Srdci; s jeho skutky, k nimž nás ustavičně povzbuzuje naléhavý hlas v našem nitru.

Pravý obraz Kristův. Ani více ani méně. Otec na

nebesích otevře brány věčné blaženosti jen těm, kdo se podobají jeho Synu. Nebudeme-li se podobat Synu, neuzná nás. Ve věčném království není místa, leč pro ty bratry Kristovy, kteří se mu ve všem podobají.

Bergson, známý filosof, vystihuje vznešenost toho ideálu, který se předkládá naší dobré vůli, a praví:

„Lidstvo sténá pod břemenem svých pokroků. Chce-li dále žít, musí se rozhodnout, chce-li jenom žít, či se také přičinit, aby i na naší vzpurné oběžnici splnilo podstatný úkol vesmíru: vytvářeti bohy.“

Po křesťansku bychom měli říci: „Vytvářeti druhého Krista.“

U ZDR OJŮ ŽIVOTA .

Kdy začal v naší duši ten božský život, to naše přivtělení k tajemnému tělu Kristovu? Kde je zdroj té krásné řeky?

To ví každý křesťan. V tom okamžiku, kdy po našem čele tekla křestní voda, narodili jsme se jako synové Boží, bratři Ježíše Krista, údové jeho těla, dědicové jeho království. Toto druhé zrození, o kterém se Pán Ježíš zmínil, když odpovídal Nikodemovi, se musí stát „z vody a z Ducha Svatého.“

První Církev podivuhodně znázornila to stvoření nového člověka. Na Bílou sobotu, v noci, kdy Ježíš byl pohřben, sestoupil katechumen, aby pohřbil svůj dřívější život, starého člověka, do obrozujících vod; z posvátné koupele vyšel jinou stranou jako nový tvor, přetvořen v Krista. Byl hotov povstati z mrtvých

zároveň s ním, stav se živým údem jeho těla. „*Neboť v jednom Duchu my všichni byli jsme pokřtěni v jedno tělo.*“ I. Kor. 12, 13.

Starý člověk, syn Adamův, zůstal v hrobě. Nový člověk, bratr Kristův, povstal oděn milostí a vlitými ctnostmi.

Bůh nedělá nic polovičatě.

S tímto novým životem jsou spojeny nové schopnosti. Přirozená lidská duše má rozum, vůli, citovost. Tyto tři mohutnosti uchvátí předmět, který se jim předkládá, pohltí jej a sobě přizpůsobí. Duše nového člověka dostává rovněž tři schopnosti, aby mohla žít a jednat. Jsou to tři vzácná semena, která čekají jen na to, aby vzklíčila: *víra, naděje a láska*, tři mohutnosti, které se rodí v hodině znovuzrození a činí duši schopnou jednat podle nového cíle, vytčeného jejímu úsilí.

O něco později, po probuzení rozumu, Duch Svätý, který již ovládl tu duši, přichází na modlitbu biskupovu naplnit ji až po okraj svými sedmi dary: *moudrosti, rozumu, rady, síly, vědění, zbožnosti a bázně Boží*. Od okamžiku *biřmování* ji připravují, aby byla účelivou k vnitřním vnuknutím i vnějším popudům Hosta Posvětitel.

Když však byla duši křtem svatým vrácena původní nádhera a svatým křížmem byla duše vyzbrojena k zápasu, tím nenabyla původního stavu bezhříšnosti.

Rozum se může mýlit, vůle zeslábnout a člověk může hřešit těžce, a tím zničit život milosti, který v něm byl.

Kde se najde lék na vyléčení té nemoci, kdo duši vzkřísí, kdo odvalí od hrobu kámen, který se postavil mezi duši duchovně mrtvou a jejího Boha, z kterého chce žít?

Zase jiná svátost: svátost pokání. Ona má moc nejen uzdravit slabost ochablé duše, ale i navrátit jí božský život, o který ji připravil těžký hřích.

Ale to není všechno. Zrodíme se jednou, vyléčíme se jen z nemoci, ale abychom se zachovali na živu, musíme přijímat potravu každý den. Strava je obyčejnou podmínkou života.

Co je pokrmem pro tento vyšší život v nás? Tělo se živí chlebem, duch se živí pravdou. Čím se udrží život naší duše?

Opět se k ní sklání Bůh, a to v jedinečném tajemství pod způsobami hostie. Pán Ježíš pravil k židům: *„Já jsem chléb života; chléb živý, který s nebe sestoupil,“* Jan 6, 48-51, na rozdíl od many, která po nějakou dobu je živila, ale smrt nezamezovala: *„Nebudete-li jísti Těla Syna člověka a píti jeho Krve, nebudete míti v sobě života.“* Jan 6, 54.

Toto prohlášení Pána Ježíše je jasné. Kristus se skrývá pod závojem eucharistickým. Člověk potřebuje k životu pokrm. Ježíš Kristus jako pokrm v duši zachovává, opravuje a rozmnožuje život milosti. Bez něho ponenáhlu, ale jistě toho života ubývá, až zmizí všechn.



Chápeme to snadno. Tajemství eucharistie potvrzuje tajemství milosti a tajemného těla. Bytost, která má účast v božské přirozenosti: úd Kristův, skutečného syna, může živit jedině Bůh. A svatá Hostie zase uskutečňuje naše spojení s našimi bratry v Kristu. Sv. Pavel praví: „*Poněvadž (to jest) jeden chléb, jsme my mnozí tělem jedním, neboť všichni jsme účastni jednoho těla.*“ I. Kor. 10, 17.

LÉK A OCHRANA.

Kdo by pochyboval o tajemství, že skutečně jsme přivtěleni ke Kristu, tomu by stačilo dokázat pravdivost jiného tajemství: tajemství Krista, který se stává pokrmem našich duší. On skutečně sestupuje do našich srdcí pod eucharistickými způsoby. Miluje božský život v těch, které toho hodnými učinil svou krví, a proto chce v nich ten božský život rozmnožovat a zároveň chránit proti všem útokům zla.

Jako všichni milující touží i Kristus Pán po nejtěsnějším sjednocení s naší duší. Jeden velký katolický romanopisec to správně vystihl:

„Usadil se v centru člověka: v těle a v krvi. Jedním rázem uspokojil a zušlechtil vášnivou touhu člověka.“

Bossuet napsal ještě odvážněji:

„U vytržení lidské lásky chtěli by se lidé jeden k druhému přivtělit - jak říkáme: Láskou by se snědli - aby se navzájem obsáhli, sjednotili a jeden z druhého žili.“

Co nejtěsnější spojení má podporovat naši slabost. A vskutku by člověk byl velmi sláb, kdyby jej Bůh posiloval jiným pokrmem než svým nejdražším tělem. K čemu všechno dokazování Pascalovo, jak jsme slabí, když velebná svátost sama nás tak naprosto o tom přesvědčuje?

Několik okamžiků před sv. přijímáním prosí kněz pokorně svého Boha, přítomného na oltáři, aby do jeho srdce vstoupil jako lék a ochrana: ad tutamentum . . . ad medelam.

Ochrana . . . proti komu? Proti trojímu nepříteli: v nás, kolem nás a vedle nás, který stále strojí úklady vítězné milosti, aby z křesťanské duše učinil ratolest ulomenou od kmene: mrtvý úd tajemného těla Kristova. Je to: svět, ďábel, bdělý a inteligentní kníže tohoto světa, a my sami. Dovedou uštknout, jsou prohnání, bystrí. Znají všechny vchody. Těží ze všech roztržitostí, míchají se do všeho. Jistě bychom byli poraženi, musili bychom kapitulovat a vzdáti se, kdyby nad námi nebděl Kristus Pán, kterého jsme ráno přijali.

Lék . . . proti čemu? Proti trojí ustavičné horečce, která nás neustále stravuje a kterou máme v těle. Je to: žádost očí, žádost těla a pýcha života. Jsou neodlučitelné od tohoto těla, je to dědictví po Adamovi, poslední zbytek starého člověka. Umírají až za čtvrt hodiny po nás. Bůh sám ví, jak vysoká jest jejich teplota v některé dny a večery.

Všechny tři jsou dětmi nejhlubšího sobectví a mají jedinou myšlenku: podrobit si svět; kdežto mým úkolem je, abych jako účelivý úd Kristův žil jen a je-

dině pro tělo, k němuž náležím. Lze nějak jinak uklidnit horečku neb aspoň ji zmírnit než účastí v posvátné hostině, při které se občerstvujeme jako v životní lázni?

Pohled na nynější svět přímo děsí. Zdá se, že se vracejí doby, kdy se lidé očekávali u městských bran, aby se vraždili, a kdy sv. Bernardin Sienský horlival proti nenávislným bratrovrahům. Proti takovému nepřátelství není léku, leč Evangelium pro ducha a eucharistie v častém sv. přijímání. Častým přijímáním svátosti lásky se musí tlumit lidská nenávisť.

Co z toho plyne?

Stůl Páně je stále prostřen, chléb života se stále podává. *Přistupujme ke stolu Páně každodenně, neboť není dne, aby na nás nečíhal nepřítel, který nás chce připravit ne buď o peníze nebo o život, nýbrž o peníze i o život, a to o život nejvyšší, nadpřirozený, se vším jeho bohatstvím.*

TROJÍ VRAŽDA.

Nadpřirozený život, přítomnost Boží v nás, obcování s Bohem od srdce k srdci, je v nebezpečí každý okamžik. Kdo jej ohrožuje? Tři hrozní nepřátelé. Jejich úskoky jsou někdy skryté, jindy jasné a zjevné.

Prvnímu nepříteli se někdy říká lehkomyšlnost,

jindy neklid. Dnes je to přílišná starostlivost, zítra bezstarostnost. Jednou je to těkavost, jindy zaboření do vnějších věcí, do roztržitosti, do rozkoší; často i nepozornost a rozptylování na sto věcí; vůbec všechno, čím jsme bezděčně nebo svou vinou odpoutáváni od království Božího, které podle slov Evangelia „je v nás“

O některých duších lze říci, že tráví život u okna. Ani nejmenší pozornost nevěnují Hostu v svém nitru, ač je tam bez omrzení čeká.

Kolik křesťanů takto žije! Pohybují se, zneklidňují a baví, podnikají tisíceré věci, ale nikdy ani na chvíli si neoddechnou, aby se soustředili v svém nitru.

Takoví lidé nejsou nikdy doma. Jak mohou takto těžít z bohatství života, který jim nabízí božský Host? Jak mohou vyplnit úkol, který je jim vykázán v jednotě tajemného těla? Na kmeni, na který jsou tyto duše naštěpeny, nepřinášejí ovoce, neboť se nijak neúčastní proudění božského života.

V čem záleží ta účast? V modlitbě, v soustředování se na okamžik v nitru, v měsíční obnově nebo výročních exerciciích, zkrátka ve vnitřním prožívání božského života.

Kdo se často nesoustřeďuje v sobě, aby se tam setkal s Kristem, nevykoná nic nebo vykoná jen velmi málo. Katolicismus je především vnitřní život. Pamatujme, že Kristus Pán nejen tvrdil: „Zůstanu ve vás,“ ale také řekl: „Zůstaňte ve mně.“ Dokonce to řekl napřed: „Zůstaňte ve mně, a já ve vás.“ Jan 15, 4.

Ale běda! V takových duších jako by božský Host nebyl.

V jiných srdcích se mu upírá místo.

Někteří křesťané opravdu chtějí uskutečňovat nesmysl, aby v nich žil svět i Spasitel: nezřízené náklonnosti i klidný řád. To jest každodenní zjev. Jsou to děti Boží, přijaté milostí mezi jeho příbuzenstvo, ale chtějí žít životem dětí zkažených, zhýčkaných, rozmazlených, hovějících vášním. Jsou osvobozeny skrze Krista, ale sklánějí se pod licoměrným jhem zla.

Nekonečné množství křesťanů spatřuje v náboženství jen zachovávání vnějších předpisů. Náboženství považují za soukromou věc a neřídí se jím při stavovských povinnostech ani v životě veřejném.

Dnes jsou Boží, zítra náleží ďáblu, jehož Kristus nazval knížetem tohoto světa. Jejich život jest rozdějen. Ráno doma dořeknou poslední slova ranní modlitby, a sotva vyjdou z domu, dělají s přítelem, kterého potkají, klepy, které porušují lásku a čistotu.

Tam se božský život nedá udržet. Praví nám to Evangelium: *„Žádný služebník nemůže dvěma pánům sloužiti, neboť buď jednoho bude nenáviděti a druhého milovat, anebo jednoho se přidrží a druhým pohrdne.“* Lk. 16, 13,

Srdce se nemůže rozdělit.

Jak dřív nebo později skončí tento souboj? Opuštěním Boha: skutečným těžkým, smrtelným hříchem, který odloučí duši od Boha. Nelze zároveň Kristův být a nebýt. Dělit se mezi dva světy je úsilí, které lidské srdce uskutečnit nedovede.

Takoví lidé jsou vyšinuti z kolejí. Jsou pozváni na královskou hostinu, k nejlepšímu stolu života; ale

odcházejí s nicotnou výmluvou k bídným odpadkům. Chutná jim smetí stok. To si zachovali z dědictví po Adamovi. Život podzemních vášní duší život královského Hosta.

Často, ano, příliš často tento život bývá přímo usmrcován smrtelným hříchem.

S rozvahou se před Bohem dá přednost jeho nepříteli: zlu. A božský život je v nás hned mrtev. Duše se stává mrtvolou, jako když raní srdeční mrtvice.

Praví nám to podobenství z Evangelia. Duše, která těžkým hříchem uráží Pána Boha, jest jako odříznutá ratolest, která se hodí nanejvýš, aby byla vržena na oheň. Čeho je v tom více: pošetilosti či zloby?

Těžkým hříchem schází člověk na scestí, ano, přestává být člověkem, stává se odrodilcem, tvorem, který klesl pod lidskou důstojnost. Byl synem Božím, a stává se žebrákem, který nemá již nic, co by mělo věčnou hodnotu.

Marně pracoval, zápasil, trpěl. Jeho skutky, i nejnepatrnější, byly částíčkou pokladu Církve a tajemným způsobem proudily celým tajemným tělem; nyní odumřely. Před hříchem měly platnost pro království Boží, poněvadž byly vykonány srdcem, které žilo božským životem; životem lidským a božským zároveň. Nyní je to promrhané bohatství.

Mosty mezi Bohem a námi jsou strženy; zbývají jen trosky. I modlitba padá zpět na zem, není s to, aby potěšila, pomáhala a podporovala duše bližních, kteří nejsou schopni zasloužit si odpuštění.

Jen jedno pouto, jedno jediné, pojí toto dítě Boží s Otcem: víra; víra, kterou do něho vložil křest. Zásluhou víry jest ještě částí tajemného těla Ježíšova, ale jen jako odumřelý úd, v kterém život již neproudí.

Bůh jest v duši hříšnickově sice ještě přítomen, ale hříšník se z jeho přítomnosti nemůže těšit, ani z jejích dobrodiní, dokud vírou a milosrdnou dobrotou Otcovou nebude jako marnotratný syn opět přijat na milost.

Hrozivá trojice! Je nám blízko! Budme bdělí, soustředění a pozorně střežme svůj vnitřní poklad.

Budme vždy jen na straně Boží a budme si vědomi své důstojnosti dítek Božích!

Budme moudří a nenechme se oloupit o božský život!

Budme trvale plodnými ratolestmi božského kme-
ne, živými údy těla Kristova!

GALILEJSKÉ PODOBENSTVÍ.

Takový tragický příklad surového a pomalého udušování božského života v sobě byl předpověděn v jednom podobenství v Evangeliu.

Vzpomeňme si na osud setby, kterou časně zrâna rozsevač plnou dlaní rozséval. Na některém místě ji půda nechtěla přijmout: byla příliš tvrdá, poněvadž velkým provozem u cesty byla udeptána chodci a ztvrdla skoro jako asfalt.

Poněkud dále setba vniká do země. Otevřená půda ji přijímá, pohlcuje. Po nějaké době obilí vzchází, ale půda je mělká. Několik centimetrů pod povrchem je skála. A tak símě sotva vzešlé vysychá slunečním žářem, a výsledek je nula.

Ještě dál je země hluboká, úrodná, vnímavá. Nebyla však pročištěna. Rádlo ji snad proniklo, ale nepamatovalo se na to, aby se pýř a býlí vytrhalo s kořenem. Símě zapadá, vzchází, vyhání stvol. Ale tlak býlí zároveň vzcházejícího je brzo udusí; a výsledek zase nula.

Zde máme tři druhy duší, u kterých símě života nepřináší užitku.

U jedněch brání vstupu hřích: duše hříšné.

U druhých vstup je otevřen a símě proniká; upevňuje se, ale sotva vzejde, zůstává nečinným: duše lehkomyslné, které se věnují vždy jen věcem povrchním a vnějším.

U mnohých duší je símě přijato; ujímá se, roste, ale duší je vášně, starosti, rozkoše: duše neumrtvené, neschopné odhodlaného předsevzetí, vábené dvěma světy; chtějí sloužit dvěma pánům najeďnou.

Na štěstí jsou také jiné duše: činné a zároveň vnitřní, rozpínavé a přitom soustředěné, pozorné ke Kristu, ať působí v jejich nitru, nebo k nim mluví zvenčí, nebo kráčí v jejich blízkosti.

A ještě jiné duše, podléhající duchem i tělem pokušení jako všichni lidé, na které útočí vnější větry i vnitřní pokušení, ale duše pevné proti množství protivníků, rozkacených ne proti nim, nýbrž proti tomu, jehož jsou ty duše jen částičkou, pokornými a poslušnými údy.

Podobenství praví, že přinášejí užitek třicetinásobný, šedesátinásobný, ano stonásobný.

Jako ratolesti, naštěpené těsně na kmen, jako údové, žijící *intenzivně životem hlavy*, jsou úžasně plodné.

NA KŘIZOVATCE.

Viděli jsme, že všechny svátosti se soustřeďují jako paprsky, aby božský život v nás byl zachován, rozmnožován a obnovován, jako potrubí, která do naší duše jako do ústřední nádržky přivádějí vodu, tryskající až do života věčného.

A skoro všechna slova Písma svatého směřují se zápalem k tomu středu: k našemu přijetí za dítky Boží.

Pochopením této základní pravdy se vysvětlují i nejtemnější místa Nového zákona. Zejména tajemné stránky Evangelia sv. Jana i Epištol sv. Pavla se jimi najednou živě osvětlují.

Ani katolická liturgie jako by neměla jiného cíle, než aby naše duše připodobnila tomu, jehož nám dal Otec za vzor.

Všechny svátky církevního roku nás přivádějí k tajemnému tělu, buď že se vztahují na Krista Pána,

hlavu toho těla, nebo že oslavují svatě, jeho údy. A všechny podivuhodné modlitby katolické bohoslužby, které zpřítomňují drama mše svaté nebo provázejí udílení svátostí, mluví k nám jen o milosti, která nás čím dál více ztotožňuje s božským Vzorem.

A konečně tato nauka o tajemném těle Ježíšově, tento článek víry o našem předurčení v Ježíši, jest ohnisko, z něhož vyzařují všechny křesťanské ctnosti. Naše přivtělení k Pánu Ježíši nejen sjednocuje, ale i oživuje a proměňuje. Tento život, který proudí našimi silami, musí přetékat. Ty ratolesti musejí přinášet ovoce. Ty živé údy musejí projevovat život skutky. Jedním slovem: Důkazem nadpřirozené životnosti naší duše jsou ctnosti.

A tyto ctnosti jsou velmi ulehčeny přesvědčením o naší příslušnosti k tajemnému tělu Kristovu. Rostou tím více, čím víc roste toto přesvědčení.

V nauce o tajemném těle Kristově se vše sbíhá jako na křížovatce.

V í r a . — Poněvadž jsem částí toho tajemného těla, nemohu myslit, cítit a chtít jinak, než myslí, cítí a chce hlava, totiž Kristus. Tělo znamená soulad, řízený jednou myšlenkou, oživený jedním srdcem. Jen pošetilec by se chtěl tomu vlivu vymknout. Co byste řekli o údu, který by se chtěl oddělit a pohrdal osvícenými radami ducha?

A přebývá-li v nitru mé bytosti nejsvětější Trojice, jak přirozenou může být rozmluva mezi ní a mnou! Nepotřebuji pravidel slušnosti ani konverzačních ru-

kovětí, abych navázal styky. Bez umělkovaných rčení, prostou řečí srdce nebo lépe ještě: slovy, která sám Duch Svatý mi klade na rty, mluvím s vnitřním Hostem a každou chvíli se k němu utíkám.

A právě v okamžicích, kdy povstává těžkost: pokušení nebo nesprávná myšlenka, roztržitost, zapomenutí, pád, nezdár, pokoření! Tyto překážky zdolávaly včera mou odvahu, dnes mě povzbuzují k větší oddanosti a vrhají mě do náručí a na Srdce mého Boha. Tak se z překážek stávají prostředky.

Trvalým cílem, jehož dosažení se duchem víry neobyčejně usnadňuje, jest: dělati Kristu čím dál tím víc místa ve mně, ztráceti se v něm, zmenšovat se, aby on ve mně vzrůstal, tak abych konečně mohl říci se sv. Pavlem: „Žiji pak již nikoliv já, ale žije ve mně Kristus.“ Gal. 2, 20.

Naděje. — Božskou přítomností se nám dostává právě té milosti, kterou potřebujeme, abychom vyplnili svou povinnost; božskou přítomností se do nás vkládá zárodek budoucího božského života. Milost na tomto světě a věčná sláva na onom světě jsou právě předmětem naděje.

Láska. — Osvícen vírou vidím ve všech lidech, kteří mě obklopují, buď skutečně nebo možné údy těla Kristova. Jak bych se tedy mohl odvážit nevěnovat jim všechnu pozornost, všemožně jim nepomáhat, nezapomínat pro ně na sebe nebo dokonce je zarmucovat a odpírat jim každodenní odpouštění? Jak bych mohl mít odvahu nadržovat sporům, neshodám, stranictví neb i půtkám? „(Já) jsem Apollův! . . . (A) já jsem Petrův!“ dovolávali se navzájem korintští

křesťané. Velký sv. Pavel je uklidňoval slovy: „Jest Kristus rozdělen?“ I. Kor. 1, 12, 13.

Je-li druhé přikázání evangelní mravouky: „*Milovati budeš bližního svého jako sebe samého*“ podle slov Pána Ježíše podobně prvnímu: „*Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své,*“ Mt. 22, 37, 39, znamená to, že tato dvě přikázání jsou jedno: druhé je obsaženo v prvním. Bližní je Kristus nuzný, trpící, nemocný, chudobný, opuštěný, nevědomý, a žádá nás o pomoc bez odkladu, bez únavy.

Horlivost. — „Poněvadž každý přijal, každý je povinen rozdávat,“ připomíná Pius XI. Ježto jsem obohacen přispěním všech, vydržován z pokladů odpustků a zásluh bratří, podporován v životě jejich činností, mám také povinnost obohacovat, vydržovat, podporovat jiné údy, které mi prokazují tolik dobrodiní.

Dary se nesmějí zastavit u mne. Božský proud se nesmí octnout v mé duši jako v slepé uličce; musí pokračovat na své cestě všemi údy tajemného těla, mými bratry, a musí se také snažit, aby to tělo doplňoval připojením všech, kdo jsou mimo a čekají od mé horlivosti to přivtělení. Životní oběh se nesmí brzdit.

Pokora. — Jak by někdo mohl zpyšnět pod hlavou tak pokornou? Připisovat si zlomyslně zásluhu jiné osoby, když se ví, že my všichni jako údové přijímáme svou podstatu, sílu, život od hlavy?

Čistota. — Jak by někdo mohl připustit, aby sebe nebo jiného poškrtnil, když uváží, jak praví sv.

Pavel, že naše tělo je chrámem Ducha Svatého a že jsme údy Kristovými? Kdo by měl odvahu za těch okolností zneužívat té svatyně, těch posvěcených údů?

Trpělivost. — Připomeňme si velký výrok sv. Pavla: „*.. Vyplňuji na svém těle to, co zůstává z útrap Kristových...*“ Kol. 1, 24. Zde je klíč k tajemství utrpení. Křesťanská trpělivost je přijímá oddaně, ano radostně, neboť ví, že jako trpící úd Kristův může křesťan spolupůsobit při vykoupení světa. Není pochybnosti, že lůžko, lenoška, kočárek nemocného, operační stůl jsou také Kalvarií. Pascal napsal: „*Ježíš trpí smrtelnou úzkost až do konce světa,*“ smrtelnou úzkost v tužbách a myšlenkách svých údů, ukřižovaných nemocí, bojem, pokušením, zkouškami, tvrdou povinností, zradou. Nehodí se tedy spát jako apoštolové v hodinu, kdy Mistr se potil krví.

Myšlenka na tuto pravdu nás posiluje při všem, i při nepatrné stavovské povinnosti, abychom se snažili o dokonalost stůj co stůj. I nejmenší úd má úkol, který musí v lidském těle vyplnit; úkol na tom místě, kam jej Stvořitel postavil, a v tu hodinu, kdy je třeba jeho přispění: a on sám, ne druzí. Svěřené úkoly nemáme zaměňovat. To je poučení pro všechny údy tajemného těla Kristova. V tomto těle není zbytečných funkcí. Každý úkol je nezbytný, každá funkce potřebná. Aby se celek vyvíjel harmonicky, je třeba, aby i nejnepatrnější orgán, nejmenší úd ochotně pracoval tam, kde je, v určené hodině, o práci mu svěřené.

O budoucích kněžích se říkává: „*Je povolán ke*

kněžství, má k němu povolání.“ Ale každý křesťan má povolání, každý křesťan je povolán... K čemu? Aby vyplnil svou úlohu v tajemném těle; slavnou nebo nepatrnou: některý v továrně, jiný v dolech, jeden nad pracovním stolem nebo u soustruhu, jiný přeštipuje jízdenky v pouliční dráze nebo klepaje na psací stroj.

A nad to všechny ty údy jsou povolány, aby napodobovaly, následovaly Ježíše Krista.

Ciboria se musejí stát monstrancemi. Bůh, zrozený v hloubi srdce, se musí projevovat v každodenním životě, v zevnějšku a ve všem chování dítka Božího.

Sv. Pavel ustavičně opakuje prvním křesťanům: „*Ve všem jste v něm zbohatli.*“ I. Kor. 1, 5. Jste arcimilionáři v Kristu. Bůh je ve vás s veškerým svým bohatstvím.

Chtěli byste je zakopat? Zamknout na sedm zámků? Nebo pohrdnout jím a nečerpat z něho?

Nikoli; poklad se musí hlídat, rozmnožovat, musí se z něho těžit. Víme, proti komu jej musíme bránit a čím rozmnožovat. Nyní jde o to, abychom jej rozšířili i mezi druhé.

Podle křesťanské nauky není bohatství samo sobě cílem: lakomci nemají podíl v království Božím. A není jen pro vyvolené, kteří jím vládnou. Sobci, kteří myslí jen na sebe a žijí jen pro sebe, nemají podíl v království Božím.

Když jsme majetku použili a máme-li ještě přebytek, je tento pro všechny potřebné. A kdo je tak so-

běstačný, aby nepotřeboval vidět Krista, když přichází k němu v osobě některého křesťana, se všemi poklady dobroty, radosti, pokory, oddanosti, světla a síly?

HLAVNÍ ČINITEL:

„Přijali jste Ducha Svatého?“ tázal se sv. Pavel novokřesťanů efeských, když se vylodil na pobřeží Malé Asie. „Ducha Svatého?“ tázali se novověrci. „Ani jsme neslyšeli, kdo je Duch Svatý.“ Sk. ap. 19, 2.

Kolik křesťanů by dnes musilo dát touž odpověď! Vědí, že Duch Svatý jest, ale prakticky kromě znamení kříže, kde se připomíná jeho jméno, jednají, jako by ho nebylo. Trochu na něho myslí, když se připravují na svátost biřmování; ale když přijali tu svátost, vzpomínka na jeho jsoucnost, přítomnost a působení jim mizí v mlze čím dál hustší. A oni jej nechají odejít.

A přece . . . Duch Svatý je neúnavnou duší tajemného těla Kristova. On jeho tajemný život uvádí v pohyb, chrání, jej rozmnožuje, opravuje a sjednocuje.

Otec stvořil a Syn vykoupil. Duch Svatý dává vzrůst ovoci na tom dvojím nádherném poli; ujímá se padlého stvoření a všeho ovoce vykoupení. Pracuje pomalu, trpělivě a moudře, aby uskutečnil božský plán.

Je neúnavný proměňovatel.

Snází se vše obnoviti v Kristu pomocí všech ctností, vlitých při křtu do duše nového člověka; všech vlastních osobních darů, které blahodárně působí na vše-

chny naše schopnosti; pomocí všeho tvorstva, které vlivem jeho obnovujícího dechu přestává být překážkou nebo pokušením a vrací se k původnímu úkolu.

Opakujeme: Jako božský Spasitel je hlavou tajemného těla a každý křesťan, ať náleží k Církvi bojující, trpící nebo vítězné, jest jeho údem, tak *Duch Svatý je duší celého organismu.*

V den letnic se jedinečně projevil. Ve večeradle byla ubohá rodící se Církev: sto dvacet liknavých, sobeckých, nejapných apoštolů a učedníků.

Několik dní předtím opustili Mistra při prvním záblesku nebezpečí. Při poslední večeři, v předvečer umučení, se ještě spolu hádali o první místa; a ještě v den nanebevstoupení se domnívali, že Mistr založí velké království pozemské, kde budou mít nejlepší místa.

Nebylo lidí bázlivějších, sobečtějších, vzpurnějších; jakmile však na ně sestoupil Duch Svatý, jsou přetvořeni najednou a navždy. Nyní pochopili všechno. Již se nebudou bát ničeho; a jsou hotovi obětovat všechno, aby dostáli svému úkolu.

To je dílo vpravdě podivuhodné.

Po staletí pracuje božský Činitel neméně dobře, ač pomaleji. Tajemnému tělu nedopřává odpočinku; jeho posláním je tajemné tělo podněcovat a rozvíjet. A činí to ustavičně. Vychovává světce, kteří jsou

živým Evangelie. Ukazují nám, jak máme ze sebe vytvářet obraz Kristův v jeho tajemném těle.

V srdci papežů a velkých apoštolů rozněcuje žhavou touhu po rozvoji tajemného těla po všem světě.

Na církevních sněmech vytváří nauku, která živí to tělo, a chrání je každého zhoubného pokrmu.

Podivuhodný organismus tajemného těla se dovede přizpůsobit všem poměrům, každému podnebí, každé změně. Duch Svatý řídí kormidlo, a tak Církev proplová bezpečně mezi všemi úskalími, jako jsou: pronásledování, nebezpečná lidská přízeň, bludy a mravní úpadek.

Vnuknutím Ducha Svatého vznikala církevní charitní zařízení. Oddanost Církve ve službě nemocných, nevědomých, nuzných, mluví k nevěřícím duším lépe a hlasitěji než přesvědčivé řeči učenců.

Duch Svatý, aby probouzel a povzbuzoval činnost tajemného těla, způsobuje náboženská hnutí: eucharistické, liturgické, misijní, hnutí katolické akce atd.

Jak působí Duch Svatý katolickou akcí? Chce uzdravovat zamořená prostředí pomocí těch, kteří v nich žijí. Chce probouzet, spojovat, osvěcovat, povzbuzovat laické apoštoly přímo v srdci těch prostředí. Takové laické apoštoly lze přirovnat k domorodému kněžstvu, které může rozvíjet větší činnost a lépe bývá přijímáno než kněžstvo cizí.

Odborná hnutí v moderním apoštolátě se zrodila z neúnavné činnosti Ducha Svatého.

Kdo by pochyboval, že Duch Svatý řídí z nitra náš život?

Jsem svobodný, to je jisté.

Jsem veden, to je právě tak jisté.

Toto jako vůbec každé tajemství lze pochopit teprve ve světle věčnosti. Pochybovat o tom nemohu.

Jsem si vědom, že já se rozhoduji, a proto se cítím za své skutky odpovědný. Ale zároveň, zvláště po nějaké době, si musím uvědomit, že zvláštní tajemná moc má v ruku nitky a jako velitelka řídí mou vůli. Vždy směřuje k těmž cíli a používá k tomu i mých hříchů. Sám Ježíš Kristus spojuje tu dvojí sílu: malou a ubohou lidskou moc s neodolatelnou silou Boží, která řídí a vede činnost lidskou.

V mém životě je všechno promyšleno, uspořádáno. Rozvíjí se v něm plán, který mohu zároveň pozorovat i vykonávat. Čím víc se zahloubávám do života, tím opravdověji a hlouběji myslím; tím zřetelněji vnímám životní plán. V hodinu smrti jej asi uvidím v celé podivuhodné rozsáhlosti, v nesmírné složitosti, v mocné spojitosti.

Jak někdy žasneme, když vidíme, že právě v okamžiku nejpříhodnějším se stalo setkání, událost, maličkost, která měla vliv na naši vůli!

Těch zdánlivých náhod je příliš mnoho; život jest jimi protkán. V jednom, ve dvou, v několika případech je nazývám náhodou, ale když je jich tisíce a tisíce, musím uznat, že to náhody nejsou, že je zde postup podle určitých plánů, že mě někdo skrytý sleduje a vede mým směrem.

Škoda, že býváme světem tak rozptýleni, že tato

božská řízení nepostřehujeme; ale oprostíme-li se od vlivu světa a všimáme-li si svého jednání, bezděčně řekneme: „Je ve mně někdo jiný; jsme dva.“

Ano, jsme opravdu dva; a z těch dvou není činnější ten, který si to myslí.

Za tou vzrušující stránkou knihy, za větou, která s kazatelny zapadla do mé duše, za tím příkladem člověka neznámého, snad i hříšného, příkladem tak působivým, že jsem vešel do sebe, za tou smrtí, která byla pro mne ranou, za představami, které proletěly mou myslí, za vzpomínkami, které rozechvěly mou paměť, dokonce i za sny, které vyplnily mé noci, za bolestmi, které mučí mé tělo, tají se někdo, velký božský Chirurg, Duch Svatý. On používá všeho, i toho vnitřního vedení, jehož otěže má v ruce, i těch zárodků, které v nás vložil na křtu svatém, i tajemného života, který udržuje, brání, opravuje a rozmnožuje v mé duši bez ustání svátostmi. Všeho používá, aby dosáhl splnění svého úkolu, totiž aby nás sjednotil den ode dne těsněji s tajemným tělem toho, který se jistého dne v dějinách tajemným způsobem narodil z lůna Panny Marie.

„Utěšitel pak Duch Svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všem věcem a připomene vám všechno, co jsem mluvil vám.“ Jan 14, 26. To slíbil Ježíš Kristus apoštolům, než je opustil.

Všemu, naprosto všemu je naučí, všechno jim připomene. Dá jim podněty, úkony vůle, předsevzetí, plány, lítost, vřelé touhy srdce, soustrast s bídou, shovívavost s chybami, vroucí horlivost pro vzrůst tajemného těla a všechny prostředky, všechnu energii

k uskutečnění království Božího na zemi. Připomene jim všechno.

A tedy . . . volejme ho modlitbou. Čekejme soustředěně na jeho příchod. Následujme ho až do konce velkodušně.

MATKA HLAVY A ÚDŮ.

Život, který nás přivádí k našemu skutečnému cíli a který Pán Ježíš nechává tak hojně proudit svátostmi do naší duše, život, jehož on sám byl dokonalým vzorem za svého pobytu na zemi, tento život, nad kterým Duch Svatý neúnavně bdí, který chrání, opravuje a rozmnožuje v srdcích nás pokřtěných, ten život, jak víme, nám zasloužil Ježíš Kristus, náš starší Bratr, svým utrpením a svou smrtí.

A víme také, že ke každému tomu tajemnému období svého života a utrpení pro vykoupení našich duší chtěl přidružit svou Matku.

O té skutečnosti nelze pochybovat.

Ona je spojena s jeho vtělením. Svolila k němu. Tělo a krev měl Kristus z Panny Marie, své pravé matky.

Ona měla podíl při výkupné chudobě jeho života, v třiceti letech jeho tvrdého a skrytého života v Nazaretě, v dělnickém životě, plném strádání.

Ona měla účast v jeho veřejném životě v Judsku, v Samařsku a v Galileji. Následovala jej krok za kro-

kem a skromně, skrytě bděla, pokud mohla, aby mu nic nechybělo.

Ona dala podnět k prvnímu zázraku v Káně. Na její prosbu, naléhání, rozkaz Kristus zjevil svou moc a získal víru apoštolů.

Ona byla přidružena k celému jeho utrpení. On trpěl na těle i na duši. Ona také. Poněkud jinak, ale neméně krutě. Kdo vypoví její mateřskou tíseň v noci jeho utrpení, když se dověděla, jak zpustlé chátře padl do rukou! Nebo její hlubokou bolest, když se s ním potkala v záhybu cesty na Kalvarii a viděla znetvořený obličej a vyčerpané tělo svého Syna! Nebo s jakou energií po tomto setkání kráčela ve stopách týrané Oběti až k první Mši na vrcholu Kalvarie! Kdo vyjádří smrtelnou úzkost její duše, když jí kladli na klín mrtvého Ježíše.

Ano, byli jsme vykoupeni krví Ježíšovou, ale i slzami Mariinými.

A než Kristus umřel, svěřil svou Matku jako poslední odkaz nejen sv. Janovi, ale aby ji potěšil, učinil z nás ze všech její děti na věky. „Já tu již nebudu, oni mě zastoupí.“

To jsou samé bezpečné, určité, historické skutečnosti. Kristus si Matku přidružil ke všem pracím, utrpením, námahám, mukám, skrze které jsme byli vykoupeni, přijati znovu do Boží rodiny, adoptováni jako synové.

Mohl by se Ježíš Kristus oddělit od Matky na konci svého poslání, vyloučit ji z dokonání svého díla?

Ze zásluh, které spolu získali, ze spásy našich duší, duší jejích dětí? A poněvadž oba dva jako božští potápěči se ponořili až na dno oceánu, aby vylovili tu perlu pod spoustou bídy, mohl by dopustit, aby po vynoření nad hladinu jeho spolupracovnice již dále nepracovala o té perle, o té čistotě, znovu nabyté, aby ji zachovala, vyleštila, uplatnila?

Nikoli; návrat ke cti se musí státi podobně jako pád.

Jedna dvojice nás ztratila, praví velké autority křesťanské. Byli to Adam a Eva, první muž a první žena. Jiná dvojice, nás spasila: Bohočlověk a žena, jeho vznešená Matka.

Maria u oltáře kříže je jako Eva u stromu dobra a zla. „Staň se“, pronesené Pannou Marií při vtělení, zrodilo všechna ostatní „staň se“, i poslední na Kalvarii. Tím byl napraven hříšný souhlas, vyslovený v ráji první matkou živých.

Dvojice nás spasila a v díle pokračuje.

Sv. Augustin stručně prohlašuje podivuhodnou nauku: „*Maria zrodila hlavu, duchovně rodí i údy.*“ (Mater capitis eius, spiritu Mater membrorum eius.)

A Bossuet praví: „Když její mateřská láska tolik přispěla k naší spáse v tajemství vtělení, které je hlavním zdrojem milosti, přispívá k naší spáse věčně ve všech ostatních úkonech, které z toho tajemství plynou.“

Abychom si rozuměli.

Tím nadpřirozeným životem, pro jehož nabytí sva-

tá Panna tolik učinila, ač byla milosti plná, vládla jen jako tvor, privilegovaný sice, narozený jako Eva v přátelství Božím, bylať počata bez poskvrny — tota pulchra es, — ale při tom při všem přece jen jako tvor.

Také ona tento život přijala. Jenže její Syn, poněvadž ji přidružil k celému dílu vykoupení, ustanovil ji po svém boku s tělem i s duší za *prostřednici všech milostí*, za prostřednici podružnou po něm, hlavním Prostředníkovi, a učinil ji správkyní svých darů.

Hlava, mistr, který svému společníku přenechává část své odpovědnosti, dává mu i prostředky, aby svůj úkol mohl vyplnit. Maria byla na Kalvarii jmenována matkou těch, kdo náleží k tajemnému tělu jejího Syna. Bylo tedy třeba, aby jí Syn postoupil i prostředky, aby to mateřství mohla uskutečňovat se zvláštní nesmírnou pravomocí v řádu milosti.

Slovo „matka“ znamená „život.“ Po prvé nazval Marii matkou její Prvorozený. Po něm ji tak oslovují všechna pokolení. Dobře vědí, že tím jménem označují ženu, která tím, že nám dala Spasitele, nám vrátila spolu s ním i ztracené dědictví. Zároveň tím jménem označují vyvoleného tvora, který denně znovu a znovu uplatňuje v duši každého z nás mateřství, jak tomu bylo s tělem Kristovým.

Její starší Syn byl dílo mistrovské; také ostatní synové by jím mohli být. Hlava se jí podařila božsky; mohla by mít takové úspěchy i v údech, a to tím více, že to umí i může.

Co je Panně Marii nemožné? Její moc je neomezená. Stačí pokyn, pohled..., a Syn Ježíš jí vyhovuje.

Vzpomeňme si na Kánu. Dělá, jako by prosbu odmítl, ale konec konců vymohla jeho první zázrak. Jeden církevní Otec ji nazval „všemohoucností na kolenou.“

Nač tedy čekáme, proč se neponecháváme její touze a neomezené moci, jejímu zázračnému umění, aby nás přetvořila v svého Syna?

Ona touží jen po tom, aby s námi mohla začít. Neodpírejme jí tu radost.

BOŽSKÁ HODINA.

Každou neděli — snad každého rána — křesťan koná jedinečnou funkci. V dramatu mše sv., která se koná ustavičně ve dne v noci, má křesťan tak významnou úlohu, že Peguy, velký francouzský básník, který dovedl vystihnout jádro věci, při pomyšlení na to se chvěl.

Právě mše sv. a náš podíl v ní nás utvrzuje v přesvědčení, že jsme pravými dětmi Božími, přivtělenými ke Kristu, živými údy hlavy tajemného těla. Při tomto úkonu, při kterém on, Velekněz a Oběť, se obětuje Bohu Otci, projevuje se Kristus celý v plném lesku, hlava i údy, Církev trojjediná a jedna, těsně spojená se svým Snoubencem.

Naše odkřesťaněná společnost bohužel již po staletí zapomíná na pravý smysl toho tajemství. Nedělní mše sv. je pro tři čtvrtiny křesťanů jen nudnou půl-

hodinkou. Stráví ji listováním v misálku, myšlenkami na osobní záležitosti, snad na nedělní oběd nebo na nedělní hosty, nebo několika mechanickými pohyby; snad občas roztržitou a sobeckou modlitbou.

Mezi oltářem a lidem není spojení. Kněz slouží mši sv., ale věřící jsou při ní jako z ledu. Není proudění od jednoho k druhému. Vskutku se zdá, že nejsvětější oběti jsou přítomni již jen slepí, hluchí, ochrnutí a němí.

Oči hledí, ale nedovedou vystihnout vznešenost konaného obřadu; uši slyší, ale nevnímají posvátná slova a věty, velebné texty; mechanické a formální pohyby málokdy dovedou odůvodnit; a rty se otvírají jen k bezmyšlenkovitým odpovědím.

Přítom si nedělají z toho nic, přijdou-li na mši sv. pozdě, a mají naspěch, aby odešli co nejdříve. Děti se „vodí“ na mši sv.; dospělí chodí na ni resignovaně. Kde však jsou křesťané, kteří jdou „sloužit svou mši svatou?“

Pán Bůh nám uložil osobní účast při mši svaté. Nejsme pouhými diváky, ani jimi být nesmíme. Naše účast jest osobní. To drama se týká nás; nebude vykonáno, odpíráme-li my účast.

Po úkonech pokory na začátku mše sv. u oltářního stupně, po prosbách Kyrie a po chválách Glória, po dvojím poučení: Epištoly a Evangelia — se obětuje Ježíš Kristus rukama knězovými Otci jako oběť smírná.

Tak neúnavně pokračuje ve vykoupení.

Každou hodinu po celém okrsku zemském se oltář mění v Kalvarii, kde Kristus tajemným způsobem obětuje své tělo a svou krev pod způsoby chleba a vína na památku oběti, kterou kdysi přinesl, a aby přivlastnil našim duším vykoupení, které krvavou obětí zasloužil.

Od koho však tato vznešená oběť má být obětována? Není pochyby, že má být obětována knězem, prostředníkem mezi Bohem a lidem, zástupcem, vybaveným veškerou mocí; ale zároveň celou Církví a každým z věřících.

Liturgické texty jsou jasné. Vyjma při obětování hostie mluví kněz vždy v množném čísle. Věřící a celebrant jsou jeden celek. Bossuet to praví určitě:

„My obětuje s knězem, souhlasíme se vším, co činí a říká. A co říká? Modlete se, bratří, aby m o j e i v a š e o b ě ť p ř í j e m n o u s e s t a l a u B o h a O t c e všemohoucího.

A co my odpovídáme? Nechť Pán přijme z rukou tvých.... Co má přijmout? Naši i tvou oběť.

A co ještě praví kněz? Pomni, Pane, služebníků a služebnic svých, za které ti přinášíme... a dodává:... nebo kteří tobě přinášejí tuto oběť.“ Bossuet, Úvahy o Evangelii; Večeře, I. díl, 63. den.

Křesťané při oběti jsou spoluobětující.

Ale ještě více: jsou spoluobětování.

Kristus se představuje a obětuje na oltáři Bohu; ale nejen jako Slovo nejsvětější Trojice, nýbrž Kristus celý. Nejenom hlava, ale i údy; nejen Snoubenec,

nýbrž spolu se snoubenkou, s Církví, jež je s ním jedno; nejen Prvorozený, nýbrž i mladší bratří; nejen on, ale i my.

Na patenu vedle jeho těla klademe svá těla, posvěcená Duchem Svatým; do kalicha vléváme do jeho krve své člověčenství, znázorněné kapkou vody, kterou tam vlévá kněz.

Křesťan si má být vědom, že jde do chrámu obětovat Krista, celého, úplného Krista, toho, který je na oltáři, i toho, který žije v něm samém. Hostie úplná se skládá z něho i z nás.

Obětující kněz nenahrazuje věřící. Jeho posláním jest podávati Bohu oběť, kterou přinášejí oni sami, poněvadž i poslední křesťan jest obětující a obětovaný právě tak jako Kristus a jako kněz sám.

Jaká to čest a jaká škola rovnosti! A jak se tím vše, z čeho se skládá náš všední život, zušlechťuje!

Kristus obětuje na oltáři ze svého pozemského života všechno: zimu betlemské stáje, tvrdé dny práce a námahy v Nazaretě, únavu a protivenství tříleté veřejné činnosti, hrůzy svého umučení a smrti. Právě tak chudobný horník, který sestupuje do dolů, prodavačka v stánku, švadlena, schýlená nad šicím strojem, voják při cvičení, řidič pouliční dráhy, i státník, který zasedá v ministerské radě, i vedoucí vojenského generálního štábu, inženýr, studující plány budoucí lodi, bankéř, sledující změny trhu: všichni nesou životní břímě dne a kladou je vedle těla Kristova a vedle jeho krve: celé to břímě se vším ostatním, s pokušeními, se zápasy, slzami, s bolestmi, s oběťmi,

s nudným úkolem každého dne, i s mučivou nemocí a s hrozící smrtí.

I poslední křesťan a nejnepatrnější křesťanka slouží na klekátku skutečně *svou mši*.

To věrné malé stádce jest oživeno týmž smýšlením jako Srdce Ježíšovo. Nespokojuje se tím, že se seskupuje kolem kněze, aby nabízelo a s ním obětovalo posvátnou oběť, jestiž si vědomo, že křtem sv. má plnou moc zastupovat všechno lidstvo, i ty, kteří by tam měli být, a nejsou. V tom okamžiku si připomíná nesmírné množství lidí a v duchu je zahrnuje do svých modliteb a úmyslů, protože *i nevěřící a hříšníci mají mít účast v ovoci vykoupení*. Kristus se obětoval za všechny lidi; křesťan jako živý úd jeho tajemného těla na to nemá zapomínat.

Kdo nevidí následky toho kněžství věřících?

Jsme pokračováním Krista. Doplňujeme jeho utrpení a pracujeme svou nabídkou i obětí o spáse celého světa. Největší francouzský katolický básník naší doby Paul Claudel krásně opěvuje tu jedinečnou výsadu:

„Vaše slzy a vaše víra, vaše krev s jeho krví v kalichu, jsou jako víno a voda látkou oběti. Mějte s ním soucit; on mohl trpět jen třiatřicet let. Spojte své utrpení s jeho utrpením, poněvadž on mohl umřít jen jednou.“

Celá osnova mše sv. i svaté přijímání, jako její přiro-

zené vyvrcholení, uskutečňuje poslední žádost Kristovu: „*Otče, aby byli jedno, jakož i my jedno jsme.*“

Jan 17, 22.

Úkolem Kristovým na zemi je, sjednotit nás s sebou, aby nás všechny přivedl k Otci. První memento při mši sv. nás spojuje se všemi údy Církve bojující, communicantes se všemi svatými, kteří nás předešli do nebe; druhé memento se všemi věrnými zemřelými. A v přijímání přichází k nám Kristus jako oběť, aby z nás učinil oběti, které by se s ním obětovaly Otci.

Tajemné tělo vychází ze mše sv. pevnější a údy jsou těsněji spojeny s hlavou. Živé spojení pokřtěných s Kristem je zřejmě posilněno.

Mše sv. je tedy především hodinou božskou, neboť při ní člověk vniká do hlubokých myšlenek Kristových a má podíl v jeho velkých činech.

Kristus je ve středu světa a s výšiny svého kříže — Kalvarie a oltáře — ovládá dva svahy věků. K vrcholu vystupuje lidstvo, které žilo před Kristem a bylo spaseno stínem kříže, té oběti, která měla býti teprve vykonána. S vrcholu sestupuje lidstvo, které žilo a žije pro Krista, spasené ovocem kříže, té oběti, která je zároveň přechodná i trvalá.

Posledním slovem děje, klíčem události, je vykoupení; je smírná oběť, která se opakuje na oltáři ve dne v noci. *Ta troška ubohého lidského prachu, kterým jsme my, vykonává na oltáři ve spojení s Kristem*

svou podstatnou povinnost. Pomáháme vesmíru na cestě k spáse. Projevujeme bratřím opravdovou lásku.

Kdo tedy po mši sv. takto prožité nemůže začít s větší hrdostí, odvahou a láskou další život mlčelivý a skrytý, život každodenní, tak všední z rubu, tak vznešený z líce?

VĚČNÝ DOSLOV.

Při udělování svátosti křtu je křtěnec tázán: „Co žádáš od Církve Boží?“ — „Víru.“ — „A víra co ti dá?“ — „Život věčný.“

V těch dvou otázkách a odpovědích je dokonalý souhrn našeho života jako údů Kristových, našeho celého života, krátkého, chvilkového zde na zemi, a věčného života v nebi, který je prodloužením a rozšířením života pozemského.

Po Adamově hříchu nemůžeme se na zemi Bohu líbit ani se s ním v nebi spojit jinak, než když osvícení vírou a oživení láskou se připodobníme Synu Božímu.

Podle Evangelia nalézá Bůh v Ježíši všechnu zálibu: „Ty jsi Syn můj milý, v tobě se mi zalíbilo.“ Lk. 3, 22.

A sv. Jan praví: „A nikdo nevstoupil na nebe, leč jen ten, jenž s nebe sestoupil, (totiž) Syn člověka, který jest v nebi.“ Jan 3, 13.

Abychom si tedy na této zemi zasloužili milostivý pohled Otce, jenž jest v nebesích, a mohli právem vstoupit do jeho příbytku, musíme přijmout rysy a

podobu jeho prvorozeného Syna, státí se jedním z jeho údů.

Vždyť jeho vtělení nemělo jiného cíle: On se stal jedním z nás, abychom my se stali jím. On se stal člověkem, abychom my se stali dítkami Božími.

Ta proměna se děje *vírou a láskou*.

Víra dává člověku smýšlení Boží; láska vkládá do lidského srdce srdce Boží. Tak může člověk kráčet, vystupovat výš a výše, pomalu se přetvořovat, mizet tím více, čím více Kristus vzrůstá, až jednoho dne budeme moci říci: „*Žiji pak již nikoliv já, nýbrž žije ve mně Kristus.*“ Gal. 2, 20.

Křtem sv. se nesporně stáváme bratry Ježíšovými. Ale kolik nám ještě chybí, abychom se mu podobali! A přece právě to jest úkolem přetvoření a nového stvoření, které se má uskutečnit.

Tímto úkolem - nelze to popřít - pohrdá velké množství křesťanů a zanedbává jej. Hrají na dvou klávesnicích a náleží dvěma světům, sobě navzájem odporujícím. Mají jméno, jako by žili, a jsou mrtvi. Jejich víra je bídná, vzdorná, váhavá. Jejich láska jest ubohá, chudičká.

Jak nelogičtí jsou takoví křesťané!

Vnitřní Host, planoucí pro činnost, jest odsouzen k nemohoucnosti a naříká; *tyto duše jej nepřijímají, a on je vždy v jejich nitru a čeká na ně!*

Ale vedle toho množství je malé věrné, logické

stádce, které se oddává . . . Čemu? Vnukáním Ducha Ježíšova, ustavičným radám jeho Matky.

Tito křesťané mají nové oči, oči *samého Krista*; ty oči jim dovolují vidět, soudit a rozhodovat tak, jak vidí, soudí a rozhoduje Kristus. V tom světle mají věci, svět, lidé svůj pravý smysl, smysl jedině platný. Tak hledí na přírodu i na dějiny. Obojí je nástrojem zákona vykoupení. Snad nás nazvou pošetilci, ale jsme moudří, poněvadž *smýšlíme jako Kristus*.

A láskou jednáme jako on, nebo vlastně jeho srdce, vložené v nás, působí, že jednáme tak, jak by jednal on. Vše, co Pán Bůh chce a miluje, tak jak on to chce a miluje, tak to chceme a milujeme i my.

Tak ztrácíme svou lidskou duši, ale nacházíme ji jako duši dítěte Božího. Kristus řídí všechno.

Církevní asistent katolické mládeže vypravoval, že v svém oddíle má hochu, jehož první bezděčná reakce na každou událost, osobu, okolnost je vždy láska.

V tom je podstata tajemného těla.

S Pavlem Claudelem jsme litovali Krista, že mohl trpět jen třiatřicet let, a blahopřáli jsme si, že při oběti mše sv. můžeme pokračovat v jeho ochotě a obětování. Máme však plnit úlohu nejen toho Krista, který trpí a umírá za lidstvo, máme i ostatní úlohy: úlohu Krista žáka, učně, Krista dělníka, apoštola atd.

On má skrze nás činit vše to, co neudělal, protože to na zemi udělat nemohl. Má doplnit všechny složky lidského života.

V našem ubohém životě, který se tím vším stává

životem nejnádhernějším, musí se najít Kristovi mechanici, Kristovy švadleny a modistky, kameníci, zedníci, řidiči, Kristovi podomní obchodníci, Kristovy služebně, Kristovy ženy a matky, Kristovi inženýři a umělci, Kristovi bankéři a advokáti, kteří mají víru a lásku, Kristovy oči a Kristovo srdce.

Je třeba, aby Kristus žil v nás i aby v nás jako poslední oběť jednoho dne zemřel.

Ale až on naposled vydechne, tehdy se všechno dokoná. Dokončí se děj a začne věčný doslov.

Nádherná řeka života, která po křtu sv. zaplavila naše duše, vplyne do svého oceánu.

Živé údy tajemného těla se spojí se svou hlavou. Snoubenka Kristova Církev, jejímiž členy jsme my, najde znovu svého Snoubence, a to plným právem.

Otec připustí k stolu nejen svého Syna, ale i jeho pravé bratry. Usedneme tam bez zardění, bez ostychu.

Víra se svou nejistotou, s bolestnými západy, průkopy, stíny a nejasnostmi rázem zmizí, aby ustoupila patření.

Naděje se svou trýzní, se svými vzdechy, s očekáváním, se svou neochvějností ustoupí požívání.

Jen láska zůstane.

Správně napsal básník: „Všechno začíná zde, a vše se dokoná jinde.“

Věčný život slávy, míru a štěstí, úměrný našemu stupni prožité lásky a podobnosti s Kristem, bude jen prodloužením a rozvojem života milosti, kterým jsme žili na zemi.



Tajemství, které nosíme v sobě, protrhne svůj závoj, a skutečnost jím ukrytá zazáří nám v plném světle. Zrcadlo, v kterém vidíme Boha jen v podobenství, jak praví sv. Pavel, se rozbije; a octneme se Bohu tváří v tvář.

Poslední slova této podivné nauky o tajemném těle Kristově se takto připojují k slovům prvním.

Vyšli jsme od tajemného slibu, daného u studnice Jakobovy Samaritánce, prahnoucí po pravdě: „*Kdo však se napije z vody, kterou já mu dám, nebude žízniti na věky; nýbrž voda, kterou já mu dám, stane se v něm pramenem vody, tryskající do života věčného.*“ Jan 4, 13-14

Je tomu vpravdě tak. Týž božský život, který na životní poušti hasil naši žízeň tajemnými proudy milosti, opojí nás kdysi v nebi *slastmi života věčného*, plně prožívaného.

POKLAD,

pro který se musí obětovat všechno.

V jednom moderním dramatu klade autor na rty chudému dělníku na lodi divné vyznání. Ubožák vypravuje o své jediné radosti na tomto světě. Když v hlubinách jeho lodi, v nesnesitelném ovzduší šera a horka, v ustavičném uhelném prachu, se oň pokouší zoufalost, vytahuje z tajné kapsy *démant*, jediné své bohatství, obrací jej opět a opět na dlani, prohlíží po-

zorně a dlouze, a zdá se mu, že tím vzácným uhlíkem se mu *vrací zakázaný ráj*. Dojímá nás protiva mezi jeho bídou a tím kouskem ráje. Evangelium však mluví jasněji; praví: „Království nebeské je podobno pokladu skrytému v poli.“

Nějaký člověk jej náhodou nalezne. Co učiní? Zachová tajemství svého objevu a s radostí, stěží utajenou, se vrací domů s pevným rozhodnutím. Za několik dní prodá všechnen svůj majetek a zakoupí pole a s ním i poklad.

Nebo zase - praví Evangelium - království nebeské je podobno nádherně zářícímu drahokamu, který uvidí náhodou znalec. Div se nepomate. Chce jej získat stůj co stůj. To *bude ovšem státi celý jeho majetek*. Ale na tom mu nezáleží. Prodá všechno, a stane se majitelem skvostu, vzácného pokladu.

Z toho trojího podobenství je jasno, že při jistých příležitostech, kdy cíl je mnohem vyšší než nejspolejší touha, musíme být hotovi ke každé oběti, neboť úspěch je s to, aby uhasil i nejpálčivější žízeň.

Tím děmantem, pokladem, skvostem je podivuhodná nauka, o které jsme jednali, spolu s božskou jistotou, kterou nám dává. Je mnohem větší než nejhrdinnější oběti osob a věcí.

Jakmile ji poznáme, musíme ji uchvátit, učinit ji

částí svého života a splnit všechny její požadavky; neboť v ní máme světlo, které osvětluje cestu, vysvětlení světa i sebe, sílu pro hodinu pokušení, energii pro povinnost, klíč ke všem ctnostem, ustavičný pramen radosti, který žízeň hasí a zároveň i rozmnožuje, a konečně vodu, která tryská až do věčnosti, kde se dokonale nasytí srdce, dychtící po nekonečnu. To nekonečno lidské srdce již odhaluje, miluje a pronásleduje *v pozemském šeru víry, v nebi pak jím vládne ve vytržení lásky.*

C. I. A. et R.!

OBSAH

	Str.
Úvod	5
Chápeme to?	7
Dva v jednom . . .	10
Já a on splýváme v jednotu	13
Duše naší duše	15
Pocítujeme ten božský život?	18
Člověk má účast v božské přirozenosti	22
Obraz Kristův	26
U zdrojů života	28
Lék a ochrana	32
Trojí vražda . . .	34
Galilejské podobenství	38
Na křížovatce	40
Hlavní činitel . . .	46
Matka hlavy a údů	51
Božská hodina	55
Věčný doslov	61
Poklad, pro který se musí obětovat všechno	66

EDICE SMÍRU V PŘEROVĚ, ŠÍŘAVA 7,

má na skladě tyto knihy:

J. B. CHAUTARD: Duše veškerého apoštolátu. Cenná příručka pracovníků v apoštolátě a v KA.

Kčs 60.—

DONATUS PFANNMÜLLER: Když přišla na svět Láska. V osmi půvabných obrazech se zde popisují nejšťastnější doby Sváté země, kdy vtělená Láska procházela jejími nivami, přinášeje světu pokoj a požehnání.

Kčs 57.—

Ss. N. P. P. M.: Chodil dobře čině. Praktické rady pro sebevýchovu dívek, zvláště pracovníc v KA.

Kčs 6.—

Ss. N. P. P. M.: Zrcadlo duše. Pro dívky k častější sv. zpovědi.

Kčs 3.—

D. MONDRONE T. J.: Bl. Marie Gorettiová. Krátký životopis mladičké mučednice čistoty. Kčs 3.—

Ss. N. P. P. M.: Květy nejsvětější Svátosti. Povídky pro prvokomunikanty.

Kčs 24.—

LUDMILA UHLÍŘOVÁ: Paní přimářová nemůže dostat. Jemná veselohra o třech jednáních.

Kčs 10.—

OBRÁZKY bl. Marie Gorettiové.

Kčs 0.60

ŽALMY k Panně Marii. Podle sv. Bonaventury. Kčs 1.—

Autor	Augustin Auffray
Název	Ježíš Kristus ve mně
Vydavatel	Sestry Nep. Poč P. Marie v Přerově
Rok vydání	1947
Knih tiskárna	Společenské podniky, Přerov
Náklad	10.000 výtisků
Cena	15.— Kčs